

16.3.2020

Helsingin kaupunginmuseon lausunto Ratakatu 3 koskevasta asemakaavaehdotuksesta

HEL 2016-008769 T 10 03 03

Kaupunkiympäristö on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Ratakatu 3 koskevasta asemakaavaehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavan muutos mahdollistaa virasto- ja toimistokäytössä olleen rakennuksen muuttamisen myös asuinkäyttöön. Maantasokerrokseen osoitetaan liike- ja toimistotilaa. Kaavan tavoitteena on mahdollistaa käyttötarkoituksen muutos rakennuksen suojeluarvoja kunnioittaen. Rakennus suojellaan rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana merkinnällä sr-2. Viitesuunnitelman mukaisessa ratkaisussa on 45 asuntoa. Tonttitehokkuus on 4,0. Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että alueelle saadaan lisää asuntoja vanhaa rakennuskantaa uudistamalla ja ympäristön historiallisia arvoja kunnioittaen. Toisaalta käyttötarkoituksen muutoksen myötä alueen toimitilarajonta vähenee. Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kiinteistö koostuu kolmesta rakennuksesta. Ratakadun ja Yrjönkadun kulmarakennus valmistui vuonna 1888. Sen suunnittelivat arkkitehti Selim A. Lindqvist ja rakennusmestari Elia Heikel, joista jälkimmäinen piirsi pohja- ja leikkauspiirustukset ja Lindqvist julkisivut. Piharakennus valmistui Elia Heikelin suunnitelmin vuonna 1888 tontin perälle, keskelle korttelia. Ratakadun puoleinen siipirakennus valmistui vuonna 1889. Tämänkin rakennuksen julkisivut suunnitteli Lindqvist ja pohjat piirsi Heikel. Alun perin nelikerroksista kulmarakennusta korotettiin kahdella kerroksella vuonna 1934. Viimeksi talossa on toiminut ympäristöministeriö vuosina 1987–1999 ja sitten kauppa- ja teollisuusministeriö. Vuonna 2008 kauppa- ja teollisuusministeriöstä ja työministeriöstä muodostettiin työ- ja elinkeinoministeriö, joka on toiminut talossa viimeksi. Toimistokäyttö ja kolmen rakennuksen yhdistäminen on tarkoittanut suuria muutoksia suhteessa alkuperäiseen tilanteeseen. Sisätiloissa ei ole juuri jäljellä alkuperäisiä sisustusmateriaaleja, väliovia tai kiinteää sisustusta, lisäksi kaikki uunit on purettu. Ikkunat on vaihdettu eri aikoina. Parhaiten on säilynyt vanha pääporras Yrjönkadun puolella.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

16.3.2020

Voimassa olevassa asemakaavassa (vuodelta 1987) rakennus on suojeltu sr-2 -suojelumerkinnällä. Suojelumerkintä sr-2 säilytetään, mutta se ulotetaan koskemaan myös piharakennusta. Suojelumääräystä tarkennetaan ja myös Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone suojellaan. Katuun rajautuvien julkisivujen osalta ainoastaan palauttavat toimenpiteet ovat sallittuja, mutta muihin julkisivuihin ja vesikattoon voidaan tehdä kohtuullisia muutoksia. Jos rakennuksen ikkunat uusitaan, tulee ne palauttaa alkuperäisen puitejaon mukaisiksi ja puuikkunoiksi. Yrjönkadun puoleinen pääporrashuone mosaiikkibetonisine lattiapintoineen ja porraskaiteineen tulee säilyttää. Lisäksi määrätään, että sisätiloissa tehtävien muutostöiden yhteydessä tulee porrashuoneiden ja huoneistojen päätilojen katto- ja seinäpintarakenteet tutkia. Mikäli alkuperäisiä koristemaalauksia on jäljellä, ne tulee säilyttää.

Kaupunginmuseo on osallistunut kaavaa koskeviin neuvotteluihin ja sen esittämät kommentit on otettu kaavatyössä huomioon. Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö